

**MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MOTİVASYON VE
BEKLENTİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

**AN EVALUATION OF MOTIVATION AND EXPECTATIONS OF THE
STUDENTS GETTING ACCOUNTING EDUCATION: AĞRI İBRAHİM
ÇEÇEN UNIVERSITY SAMPLE**

İMİRAN DEMİR

Bilim Uzmanı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

imran_92demir@hotmail.com

 <https://orcid.org/0000-0003-1486-4232>

FATMA TEMELLİ

Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

ftemelli@agri.edu.tr

 <https://orcid.org/0000-0001-7436-5289>

ETÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi | ETU Journal of Social Sciences Institute

S.9, Ekim | October 2019, Erzurum

ISSN: 2149-939X

Makale Türü | Article Types : Araştırma Makalesi | Research Article

Geliş Tarihi | Received Date : 09.07.2019

Kabul Tarihi | Accepted Date : 03.09.2019

Sayfa | Pages : 33-50

 <http://dx.doi.org/10.29157/etusbe.120>

www.etusbe.com

<https://dergipark.org.tr/etusbed>

This article was checked by

 iThenticate

MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MOTİVASYON VE BEKLENTİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ*

İmran DEMİR, Fatma TEMELLİ

ETÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ETÜSBED), S.9, Ekim 2019, Sayfa: 33-50

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentilerinin, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını belirlemektir. Bu temel amacın yanı sıra araştırmanın diğer amaçları ise; öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentileri ve muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının incelenmesi ve öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasındaki ilişkinin olup olmadığını incelemesidir. Araştırma, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF “İşletme Bölümü” ve MYO “Muhasebe ve Vergi Programı” bölümlerine aktif olarak devam eden öğrencilere anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma hesaplanmış; güvenilirlik analizi, korelasyon analizi, regresyon analizi ve varyans analizi kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde SPSS 23 paket programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Eğitimi, Motivasyon, Beklenti.

AN EVALUATION OF MOTIVATION AND EXPECTATIONS OF THE STUDENTS GETTING ACCOUNTING EDUCATION: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN UNIVERSITY SAMPLE

ABSTRACT

The main purpose of this study is to determine whether the motivation and expectations of the students who take accounting education have a significant effect on their interest in the department of accounting. In addition to this main aim, the other objectives of the study are to examine whether there is a significant difference between the motivation and expectations of accounting education and the level of interest in accounting education in terms of the students' desire to choose department of accounting and to examine whether there is a relationship between motivation and expectations of students for accounting education. The study has been carried out students who are actively attending the Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration and Department Accounting and Tax Program in Vocational School of Ağrı İbrahim Çeçen University. In the analysis of the data; number, percent, mean, standard deviation frequency distribution, reliability analysis, correlation analysis, regression analysis and variance analysis have been used. SPSS 23 package program was used to analyse the data.

Keywords: Accounting Education, Motivation, Expectation.

* Bu çalışma, “Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği” isimli yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

Giriş

Üniversiteler bir ülkenin büyüyen gelişmesine katkı sunan en önemli kurumlar arasındadır. Üniversiteler eğitim öğretim olanakları, vizyonları, yönetilme şekilleri, ulaşım, veri toplama bilgi üretme olanak ve kapasiteleri gibi birçok olanaklar bakımından farklılıklar göstermektedir. Üniversite öğrencileri değişik sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu sorunlardan en önemlisi, öğrencilerin üniversitelerden beklentilerinin oldukça fazla ve anlaşılmasının güç olmasıdır. Üniversite ve üniversite ortamından beklentiler; öğrencilerin motive olmasını; öğrencilerin motive olması da bu sürece ne kadar hazır olduklarını açıklar. Üniversite öğrencilerinin beklentilerinin bilinmesi, üniversitelerin fonksiyonlarını daha etkin, verimli ve gerçekçi bir biçimde yerine getirebilmeleri açısından önemlidir (Çoşkun, 2013: 1).

Üniversitelerde eğitim alan öğrencilerin, öğrenim gördükleri bölümü isteyerek tercih etmeleri ve ileride yapacakları mesleklere ilişkin motivasyonlarının üst düzeyde olması, hem eğitim sürecinde hem de mezuniyet sonrası iş hayatında başarılarını etkileyecektir. Bazı öğrencilerin beklentilerinin karşılanamaması ve motivasyon eksikliği yaşamaları, onların üniversite eğitimlerini tamamlayamamaları, diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de oldukça önemli bir sorundur. Söz konusu sorunun çözümü ise öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümü neden seçtikleri, beklentilerinin neler olduğu ve motivasyon düzeylerinin belirlenmesi ile sağlanabilecektir (Zeytinoğlu, 2012: 104).

Yükseköğretimde kalitenin sağlanması için temel şartlardan biri de öğrencilerinin beklentilerine tam olarak cevap verebilmektir. Beklentilere cevap verememek hayal kırıklığı ve başarısızlık olarak geri dönecek, bu durum ise istenen kaliteye ulaşılmasını engelleyecektir. Bu noktada öncelikle yapılması gereken şey, öğrencilerin beklentilerinin ve motivasyonlarının neler olduğunu belirleyebilmektir (Zeytinoğlu, 2012: 104).

Ülkemizde üniversiteye yerleşme aşamasında öğrencilerin istedikleri bölümlere, diğer bir ifadeyle motivasyon ve beklentilerini yüksek düzeyde tutacak bölümlere yönlendirilmesi, öğrencilerin üniversite eğitimindeki başarısını arttırabilecektir. Ancak ülkemizde öğrencilerin tercihleri üzerinde etkili olan kişilerin (aile, öğretmen, çevre vb.), öğrencilerin ilgi ve isteklerini dikkate almadan iş olanakları doğrultusunda öğrencileri yönlendirmelerinden dolayı bu duruma yeterince dikkat edilememektedir (Aksu ve Tursun, 2018: 17).

Bu çalışmanın temel amacı; muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentilerinin, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını belirlemektir. Bu temel amacın yanında çalışmanın diğer amaçları ise; öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentileri ve muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın

olup olmadığının incelenmesi ve öğrencilerin muhasebe eğitime yönelik motivasyonları ile beklentileri arasındaki ilişkinin olup olmadığının incelenmesidir. Çalışmada, giriş bölümünü takip eden birinci bölümde konu ile ilgili teorik çerçeveye, ikinci bölümde literatür taramasına, üçüncü bölümde yöntem, analiz ve bulgulara yer verilmiş ve sonuç bölümü ile çalışma tamamlanmıştır.

1. Teorik Çerçeve: Muhasebe Eğitimi Açısından Motivasyon ve Beklenti

Türkiye’de muhasebe eğitimi, yoğun olarak üniversitelerin meslek yüksekokullarının muhasebe bölümlerinde ve İktisadî ve İdari Bilimler Fakültelerinin (İİBF) işletme bölümlerinde verilmektedir.

Muhasebe eğitimi, öğrencinin toplum içerisinde kişisel ve mesleki anlamda gelişmesini sağlayacak alanlarda profesyonelleşmesine destek sağlamakta ve bu yönde motive ederek öğrenmeyi yaşam boyu öğrenme haline getirmektedir (Karasioğlu ve Duman, 2011: 174). Diğer bir ifadeyle muhasebe eğitimi, öğrencinin iş hayatında finansal nitelikte işlemleri ayırt etme, tanımlama, kaydetme ve sunmada muhasebe tekniğini anlamasını amaçlamaktadır (Ünsal, 2009: 411). Eğitim kurumlarında muhasebe eğitiminin ve eğitim sürecinin temel unsuru öğrencilerdir. Öğrencileri tanımak, sahip olunan öğrenci profili hakkında bilgi sahibi olmak muhasebe eğitiminin kalitesi açısından son derece önemlidir (Atmaca ve Çoşgun, 2014: 168).

Motivasyon kelime anlamı olarak, İngiliz dilindeki motive (güdü) kökünden türemiş olan motivation kelimesinin Türk dilindeki kullanımudur. Motivasyon kelimesinin kökü ise Latin dilindeki “mot” kökünden gelmektedir. Sözü geçen mot kelimesi hareket etme anlamına gelmektedir. Motivasyon için güdülenme kavramı da kullanılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında motivasyon kavramı, insanların belli bir amacı gerçekleştirmek için kendi arzu ve istekleri ile davranmaları olarak tanımlanabilir (Barutçugil, 2004: 372; Silah, 2005: 86; Keser, 2011: 88; Eren, 2010: 498; Özkalp ve Kırel, 2016: 531).

Motivasyon; davranışın başlamasını, yönünü, şiddetini, sürdürülmesini açıklamaya çalışan teorik bir yapı olup, insanların gerçekleştirdiği eylemlerin nedenlerini açıklayan uygulamalı bir süreçtir. Özel sonuçları olan öncelikli hedeflere ilişkin davranışlar ve bu hedeflere ulaşmayı sağlayan stratejiler motivasyonu ortaya çıkarır (Brophy, 2012: 3-4). Motivasyon; “istekleri, arzuları, ihtiyaçları, dürtüleri ve ilgileri kapsayan genel bir kavram” olarak nitelendirilir (Cüceloğlu, 2005: 229). Motivasyon, bir dersi öğrenmede başlangıç noktasını oluşturur, öğrenciyi harekete geçirir ve öğrenim süresi boyunca yapması gerekenleri gerçekleştirmede öğrenciyi yardımcı olur (Peklaj-Levpušček, 2006: 157).

Motivasyon farklı kaynaklardan destek alabilmektedir. Bu kaynaklar, öğrencilerin hedeflerine ulaşmasında cesaretlendirme, yaratıcı becerilerini göstermelerine izin verme, başarıları karşısında teşvik ve ödül sağlama, beğenilme

ya da takdir edilme olarak ifade edilebilir. Öğrenciler hedefe yönelik olduklarında daha çok motive olurlar. Öğrencileri motive etme, onların becerilerini geliştirmelerinde ve amaçlarına ulaşmalarında gerekli ve önemli bir husustur (Ali, Tatlah ve Saeed, 2011: 29-32).

Üniversitelerde eğitim alan öğrencilerin, öğrenim gördükleri bölümü isteyerek tercih etmeleri ve ileride yapacakları mesleklere ilişkin motivasyonlarının üst düzeyde olması, hem eğitim sürecinde hem de mezuniyet sonrası iş hayatında başarılarını etkileyecektir. Bazı öğrencilerin beklentilerinin karşılanamaması ve motivasyon eksikliği yaşamaları, onların üniversite eğitimlerini tamamlayamamaları diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de oldukça önemli bir sorundur. Söz konusu sorunun çözümü ise öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümü neden seçtikleri, beklentilerinin neler olduğu ve motivasyon düzeylerinin belirlenmesi ile sağlanabilecektir (Zeytinoğlu, 2012: 104).

Beklenti, herhangi bir olayın oluşmasının sonucunda istenen şey, kişilerin belirli ortam ve koşullarda bürüneceği şekiller ve ya kendisinden istenenler noktasındaki öngörü gibi anlamları taşımaktadır. Başka bir ifade ile beklenti, öğrencinin herhangi bir noktada istediği bir olayı veya gelişmeyi gerçekleştirme sürecidir. Beklenti, öğrencilerin yükseköğretime geçiş yaparken ne ile karşılaşacağına dair tahminlerde bulunmasıdır (Akyüzoglu, 2008: 22).

Muhasebe eğitiminden beklenti, öğrencilerin muhasebe mesleğinin gerektirdiği bilgi ve becerileri edinmesidir. Mesleğin gerektirdiği bilgi ve beceri, Amerika Muhasebeciler Birliği (American Accounting Association (AAA)), Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (International Federation of Accountants (IFAC)) ve Avrupa Birliğinin çeşitli düzenlemeleri ile biçimlenmiştir. Bu düzenlemeler çerçevesinde, birçok üniversite beklentinin hangi düzeyde eğitimle (önlisans, lisans veya lisansüstü) gerçekleşeceğini belirleyip, ders programlarını ve ders içeriklerini gözden geçirerek bir standart oluşturmaya çalışmıştır (Zaif ve Ayanoglu, 2007: 118).

2. Literatür Taraması

Byrne ve Flood (2005), çalışmalarında muhasebe öğrencilerinin motivasyon ve beklentilerini ve bölümü seçme nedenlerini incelemişlerdir. Muhasebe dersini öğrenmede hangi faktörlerin önemli olduğunu, öğrencilerin algılarını, muhasebe alanında kariyer planlarını etkileyen değişkenleri ortaya koymuşlardır.

Zeytinoğlu (2012), Dumlupınar Üniversitesi'nde muhasebe bölümü öğrencilerinin motivasyonu ve beklentilerini belirlemeye yönelik bir çalışma yapmıştır. Çalışmanın sonucunda; öğrencilerin motivasyonlarının üst düzeyde olduğu ve başarılı olacaklarına inandıkları belirlenmiştir.

Atmaca ve Coşgun (2014), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokullarında muhasebe eğitimi alan öğrencilerin motivasyonlarının ve beklentilerinin değerlendirilmesine yönelik bir çalışma yapmışlardır. Çalışmanın

sonucunda; muhasebe eğitimini benimsemeye motivasyon araçları, muhasebe eğitiminden beklentiler, muhasebe bölümünü seçme nedenleri ve muhasebe eğitimine bakış açısı faktörleri arasında doğrusal yönde ilişki tespit edilmiştir.

Çakır vd. (2014), Uzunköprü meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimindeki algı ve beklentilerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma yapmışlardır. Çalışmanın sonucunda; ticaret lisesinden gelen öğrencilerin muhasebe derslerine daha ilgili olduklarını, diğer yandan sadece okulda alınan eğitimin ilerisi için yeterli olmayacağını bu sürecin çeşitli panel, konferans vb. etkinlikler ile desteklenmesinin öğrencilerin motivasyonlarını artırıcı etki yapacağını belirtmişlerdir.

Kandemir vd. (2016), meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açılarını belirlemek amacıyla Afyon Kocatepe Üniversitesi meslek yüksekokulları bünyesinde bir çalışma yapmışlardır. Çalışmanın sonucunda; öğrencilerin muhasebeye bakış açılarının %52'sinin olumlu, %24'ünün kararsız ve %24'ünün de olumsuz olduğu tespit edilmiştir.

Kızıl ve Gencer (2016), çalışmalarında Yalova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin başarısını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmanın sonucunda; öğrencilerin muhasebe mesleğini gelecekleri için garanti olarak gördüğünü ve bundan dolayı derslerine motive olduklarını belirlemiştir.

Çarıkçı (2017), çalışmasında Süleyman Demirel Üniversitesi'nde ön lisans ve lisans düzeyinde muhasebe eğitimi almakta olan öğrencilerin muhasebe bölümüne yönelik motivasyonlarını irdeleyerek, muhasebe bölümü tercihinde etkili olan faktörlerin motivasyonları üzerindeki etkilerini belirlemeye çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda; öğrencilerin muhasebe bölümü tercihlerinde muhasebe mesleğinin cazibesi, meslek lisesi ve bilinç dışı olmak üzere 3 faktörün etkili olduğu ve muhasebe mesleğinin cazibesi boyutunun öğrenci motivasyonu üzerinde güçlü bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Aksu ve Tursun (2018), çalışmalarında yükseköğretimde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, motivasyon ve beklenti düzeylerinin akademik başarılarına etkisini incelemişlerdir. Çalışmanın sonucunda; motivasyon ve mesleki beklenti düzeyinin akademik başarı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentilerinin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesidir. Bu temel amacın yanı sıra araştırmanın diğer amaçları ise şu şekilde sıralanabilir:

- Öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentileri ve muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının incelenmesi,
- Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasındaki ilişkinin olup olmadığının incelenmesi.

4. Araştırmanın Kapsamı ve Önemi

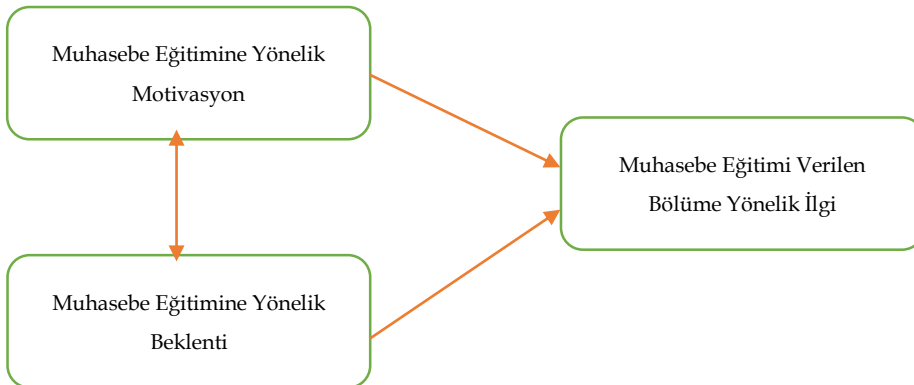
Literatürde, yükseköğretim düzeyinde verilen muhasebe eğitimi ile ilgili lisans ve önlisans öğrencilerine yönelik birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Bu çalışmalara karşın daha öncesinde, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF ve MYO bünyesinde muhasebe eğitimi alan öğrencilere yönelik böyle bir çalışma yapılmaması nedeniyle bu çalışma diğer benzer çalışmalardan biraz daha farklılaşmaktadır. Dolayısıyla bu araştırmanın temel konusunu, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nde muhasebe eğitimi alan lisans ve ön lisans öğrencilerinin motivasyon ve beklentilerinin değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Bu araştırma, muhasebe eğitiminin yoğun olarak verildiği İİBF İşletme bölümü ve MYO Muhasebe ve Vergi programı öğrencilerinin motivasyon ve beklentilerinin değerlendirilmesine yönelik olması açısından, ülkemizde de bu konudaki eksiklikler de göz önünde bulundurulduğunda önem arz etmektedir.

5. Araştırmanın Kısıtları

Bu araştırma, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF "İşletme Bölümü" öğrencileri ve MYO "Muhasebe ve Vergi Programı" öğrencileri ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca bu araştırmanın diğer kısıtlarını zaman ve maddi kaynak yetersizliği oluşturmaktadır.

6. Araştırmanın Modeli ve Değişkenleri

Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentilerinin değerlendirilmesinin amaçlandığı bu araştırmanın modeli aşağıda Şekil 1'de gösterilmektedir.

Şekil 1. Araştırma Modeli

Şekil 1’de görüldüğü üzere, araştırmanın modeli 3 temel değişkenden oluşmaktadır. Bu değişkenler; muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri, muhasebe eğitimine yönelik beklentileri ve muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları şeklinde sıralanmaktadır. Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri değişkeni 6, muhasebe eğitimine yönelik beklenti değişkeni 13 ve muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ise 12 alt değişkenden oluşmaktadır.

7. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın amacı ve modeli doğrultusunda test edilmek üzere 6 adet hipotez geliştirilmiştir. Bu hipotezler aşağıda verilmiştir:

H₁: Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H₂: Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H₃: Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₄: Öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₅: Öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik beklentileri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H₆: Öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

8. Araştırma Metodolojisi

8.1. Ana Kütle ve Örneklem

Araştırmanın ana kütlelerini, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’nde muhasebe eğitimi alan İİBF “İşletme Bölümü” öğrencileri ve MYO “Muhasebe ve Vergi Programı” öğrencileri oluşturmaktadır. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’nde muhasebe eğitimi alan İİBF “İşletme Bölümü” ve MYO “Muhasebe ve Vergi Programında” aktif olarak öğrenim gören toplam 211 öğrenci bulunmaktadır. Anketler 17 Aralık 2018 - 11 Ocak 2019 tarihleri arasında uygulanmıştır. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF ve MYO birimlerinde öğrenim gören toplam 150 öğrenci ile yüz yüze görüşme yöntemi ile uygulanan anketin 146 tanesi analiz için elverişli bulunmuştur. Bu sayı, örnek büyüklüğü için yeterlidir. Ankete işletme bölümünden 99 öğrenci, muhasebe ve vergi programından ise 47 öğrenci katılmıştır.

8.2. Veri Toplama Yöntem ve Aracı

Veri toplamada zaman, maliyet ve yapılabirlik gibi kısıtları aşmak amacıyla birincil veri toplama yöntemlerinden olan anket yöntemi kullanılmıştır. Anket

soruları hazırlanırken Çoşgun (2013)'deki çalışmasından yararlanılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmakta olup, birinci bölümü öğrenciler hakkında genel bilgileri içeren 6 demografik sorudan oluşmakta, ikinci bölümü ise, öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri ve muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentilerinin neler olduğunu tespit etmeye yönelik ifadelerden oluşmaktadır. Bu ifadeler 5'li likert ölçeğine (1=Kesinlikle katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4= Katılıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum) göre hazırlanmıştır.

9. Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen veriler değerlendirilirken; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma hesaplanmış, güvenilirlik analizi, regresyon analizi, korelasyon analizi ve varyans analizi yapılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde SPSS 23 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeklerden muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri ölçeği ($\alpha=0.615$) kabul edilebilir derecede güvenilir, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ölçeği ($\alpha=0.748$) kabul edilebilir derecede güvenilir ve öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentileri ölçeği ($\alpha=0.868$) ise yüksek derecede güvenilir bulunmuştur (Kalaycı vd., 2014: 405).

9.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla, cinsiyetleri, yaşları, okuduğu bölüm/program, bölüm/programın ilk tercihleri olma durumları, mezun oldukları liseler ve okuduğu bölümü isteyerek seçme durumları araştırılmış ve elde edilen bilgiler aşağıda Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Tablolar	Gruplar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	74	50,7
	Erkek	72	49,3
Yaş	17-20	36	24,6
	21-24	102	69,9
	25 ve üstü	8	5,5
Bölüm/Program	İşletme	99	67,8
	Muhasebe ve Vergi	47	32,2
Mezun Olunan Lise	Anadolu Lisesi	49	33,6

	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	32	21,9
	Düz Lise	47	32,2
	Diğer Liseler	18	12,3
Bölüm/Program İlk Tercihiniz Mi?	Evet	57	39
	Hayır	89	61
Bölümü/Programı İsteyerek Seçme Durumu	Evet	70	47,9
	Hayır	76	52,1

Tablo 1’de de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğrencilerin 74’ü (%50,7) kadın ve 72’si (%49,3) erkektir. Öğrencilerin 36’sı (%24,6) 17-20 yaş aralığında, 102’si (%69,9) 21-24 yaş aralığında ve 8’i (%5,5) 25 ve üstü yaş aralığındadır. Öğrencilerin 99’u (%67,8) İİBF İşletme bölümü, 47’si (%32,2) MYO Muhasebe ve Vergi programı öğrencisidir. Öğrencilerin 49’u (%33,6) Anadolu Lisesi, 32’si (%21,9) Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 47’si (%32,2) Düz Lise ve 18’i (%12,3) geriye kalan diğer liselerden mezundur. Öğrencilerin 57’si (%39) okudukları bölümü/programı ilk tercih olarak belirlemişlerdir, 89’u (%61) ilk tercih olarak belirlememişlerdir. Öğrencilerin 70’i (%47,9) bölümü/programı isteyerek seçmişlerdir, 76’sı (%52,1) ise isteyerek seçmemişlerdir.

9.2. Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonlarının Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri Üzerindeki Etkisi

Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri açısından anlamlı bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amacıyla regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları aşağıda Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonlarının Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Regresyon Analizi Sonuçları

Model Özeti				
Model	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	Tahminin Std. Hatası
1	.496 ^a	.246	.241	.67770
a: Tahminleyiciler: (Sabit), Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları				

ANOVA ^a					
Model	Karelerin Toplamı	df	Kare Ortalaması	F	p
1 Regresyon Artıklar Toplam	21,608 66,135 87,743	1 144 145	21,608 ,459	47,047	.000 ^b
a: Bağımlı Değişken: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri b: Tahminleyiciler: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları					
Katsayılar ^a					
Model	Standardize Edilmemiş Katsayılar		Standardize Edilmiş Katsayılar	t	p
	B	Std. Hata	Beta		
1 (Sabit) Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları	.814 .620	.314 .090	.496	2,592 6,859	.011 .000
a: Bağımlı Değişken: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri					

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde etkili olduğunu öngören modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p= 0.000$) görülmektedir. Bununla birlikte tablodan, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının muhasebe eğitimi verilen bölüme yönelik ilgilerine ait varyansı %24 oranında açıkladığı ($R^2= 0.246$) anlaşılmaktadır. Başka bir ifadeyle, öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri %24'lük değişimin, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarına bağlı olduğu söylenebilir. Ayrıca model incelendiğinde, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları muhasebe eğitimi verilen bölüme yönelik ilgileri üzerinde anlamlı ve pozitif ($B= 0.620$; $p= 0.000$) yönde bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre; öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarındaki bir birimlik artışın, muhasebe eğitiminin verildiği bölüme yönelik ilgilerinde 0.620 birimlik bir artış meydana

getireceği ifade edilebilir. Dolayısıyla, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları artıkça muhasebe eğitimi verilen bölüme yönelik ilgileri de artar. Bu sonuçlar ışığında öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu öngören H_1 hipotezi kabul edilmiştir.

9.3. Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentilerinin Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri Üzerindeki Etkisi

Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri açısından anlamlı bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amacıyla regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları aşağıda Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentilerinin Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Regresyon Analizi Sonuçları

Model Özeti					
Model	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	Tahminin Std. Hatası	
1	.531 ^a	.282	.278	.66121	
a: Tahminleyiciler: (Sabit), Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentileri					
ANOVA ^a					
Model	Karelerin Toplamı	df	Kare Ortalaması	F	p
1 Regresyon Artıklar Toplam	24,786 62,957 87,743	1 144 145	24,786 ,437	56,693	.000 ^b
a: Bağımlı Değişken: Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri b: Tahminleyiciler: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentileri					
Katsayılar ^a					

Model	Standardize Edilmemiş Katsayılar		Standardize Edilmiş Katsayılar	t	p
	B	Std. Hata	Beta		
1 (Sabit)					
Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentileri	.962	.268	.531	3,592	.000
	.572	.076		7,529	.000

a: Bağımlı Değişken: Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde etkili olduğunu öngören modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p= 0.000$) görülmektedir. Bununla birlikte tablodan, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin muhasebe eğitimi verilen bölüme yönelik ilgilerine ait varyansı %28 oranında açıkladığı ($R^2= 0.282$) anlaşılmaktadır. Başka bir ifadeyle, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri %28'lik değişimin, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerine bağlı olduğu söylenebilir. Ayrıca model incelendiğinde, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı ve pozitif ($B= 0.572$; $p= 0.000$) yönde bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre; öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerindeki bir birimlik artışın, muhasebe eğitimi verilen bölüme yönelik ilgilerinde 0.572 birimlik bir artış meydana getireceği ifade edilebilir. Dolayısıyla, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentileri artıkça muhasebe eğitiminin verildiği bölüme yönelik ilgileri de artar. Bu sonuçlar ışığında öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin, muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu öngören H_2 hipotezi kabul edilmiştir.

9.4. Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları İle Beklentileri Arasındaki İlişki

Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları aşağıda Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları İle Beklentileri Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

Korelasyon Analizi		Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentileri	Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları
Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentileri	Pearson Correlation	1	,647
	Sig. (2-tailed)		,000
	Öğrenci Sayısı	146	146
Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları	Pearson Correlation	,647	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	Öğrenci Sayısı	146	146

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu, yapılan analiz sonucunda $r = 0.647$ ve $p = 0,000$ şeklinde bulunarak tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre; öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında 0,01 önem düzeyinde anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Başka bir ifadeyle, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları arttıkça beklentileri de artar veya öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentileri arttıkça motivasyonları da artar şeklinde ifade edilebilir. Dolayısıyla, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu öngören H_3 hipotezi kabul edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin, muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasındaki ilişkiye yönelik 0.647 olarak belirlenen korelasyon katsayısı ele alındığında, söz konusu ilişkinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2011: 32).

9.5. Öğrencilerin Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüm Seçme İstekleri Bakımından Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyon Ve Beklentileri İle Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgili Düzeyleri Arasında Anlamlı Bir Farklılığın Olup Olmadığının İncelenmesi

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentileri ve muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının incelenmesi amacıyla varyans analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları aşağıda Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 5: Öğrencilerin Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüm Seçme İstekleri Bakımından Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyon ve Beklentileri ve Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgili Düzeylerinin Karşılaştırılması

Değişkenler	F Değeri	p Değeri	Evet		Hayır	
			Ort.*	Std. Spm.	Ort.*	Std. Spm.
Muhasebe Eğitimi Verilen Bölüme İlgileri	21.118	0.000	3.223	0.7278	2.668	0.7300
Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Beklentileri	13.371	0.000	3.665	0.6619	3.246	0.7209
Öğrencilerin Muhasebe Eğitimine Yönelik Motivasyonları	7.472	0.007	3.565	0.5258	3.289	0.6773

*1= Kesinlikle Katılmıyorum..... 5= Kesinlikle Katılıyorum

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından, muhasebe eğitimine yönelik motivasyon ve beklentileri ve muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının incelenmesi sonucunda anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla, H_4 , H_5 ve H_6 hipotezleri kabul edilmiştir. Farklılığın yönünün belirlenebilmesi amacıyla, öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından “evet” cevabı açısından öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri, muhasebe eğitimine yönelik beklentileri ve motivasyonlarının ortalamaları sırasıyla 3.223, 3.665 ve 3.565 iken öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından “hayır” cevabı açısından ise öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri, muhasebe eğitimine yönelik beklentileri ve motivasyonlarının ortalamaları sırasıyla 2.668, 3.246 ve 3.289 şeklindedir. Bu açıdan öğrencilerin, muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından “evet” cevabının öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri, muhasebe eğitimine yönelik beklentileri ve motivasyonlarının, muhasebe eğitimi verilen bölüm seçme istekleri bakımından “hayır” cevabına göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu söylenebilir.

10. Sonuç ve Öneriler

Üniversiteler bilgiyi meydana getiren ve sunan kurumlar içerisinde bulunmaktadır. Buldukları konunun gerektirdiği bu kritik önem sebebiyle üniversiteler, verdikleri hizmetleri mükemmel denecek seviyede yerine

getirmelidir. Bu durum, bilginin sürdürülebilir bir şekilde sunulması için yadsınamaz bir gerçektir. Üniversitelerin hizmet sundukları en önemli kesim öğrenciler olup, öğrencilerin yükseköğretimden önemli beklentileri vardır. Bu beklentilerin yerine getirilmemesi durumunda öğrencilerin, motivasyonu ve dolayısıyla performansı düşecek ve üniversite eğitimini tamamlayamamaları gibi önemli sorunlar ortaya çıkabilecektir. Bu sorunların yaşanmaması için öncelikle yapılması gereken şey bir durum tespiti yapmaktır. Öğrencilerin üniversiteden beklentilerinin, okudukları bölümü tercih nedenlerinin ve bölüme yönelik ilgilerinin neler olduğunun bilinmesi daha kaliteli bir eğitimin verilmesi için oldukça önemlidir.

Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin motivasyon ve beklentilerinin değerlendirilmesine yönelik olan bu çalışmada araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bulguları özetlenecek olursa; öğrencilerin çoğunluğu 21-24 yaş aralığındadır. Katılımcıların çoğunluğunu kadın öğrenciler oluşturmaktadır. Katılımcıların çoğunluğunu İşletme Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcıların çoğunluğu, öğrenim gördükleri bölümün ilk tercihleri arasında olmadığını ifade etmişlerdir. Katılımcıların çoğunluğunun Anadolu lisesinden mezun olduğu görülmüştür. Demografik özelliklerden son olarak katılımcıların bölümü isteyerek seçme durumu incelenmiştir. Buna göre, katılımcıların çoğunluğunu “hayır” cevabını vererek bölümü isteyerek seçmediğini belirtmiştir.

Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirliklerinin belirlenmesi amacıyla güvenilirlik analizi yapılmış olup, ölçeklerden muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri ölçeği ($\alpha=0.615$) kabul edilebilir derecede güvenilir, öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ölçeği ($\alpha=0.748$) kabul edilebilir derecede güvenilir ve öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentileri ölçeği ($\alpha=0.868$) ise yüksek derecede güvenilir bulunmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının ve beklentilerinin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amacıyla regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre; öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonlarının muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu öngören H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik beklentilerinin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu öngören H_2 hipotezi kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre; öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasındaki ilişkiye yönelik 0.647 olarak belirlenen korelasyon katsayısı ele alındığında, söz konusu ilişkinin yüksek

düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla öğrencilerin muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları ile beklentileri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu öngören H_3 hipotezi kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölümü seçme istekleri bakımından muhasebe eğitimine yönelik motivasyonları, beklentileri ve bölüme yönelik ilgi düzeyleri arasındaki farklılıkların incelenmesi amacıyla varyans analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölümü seçme istekleri bakımından sahip oldukları motivasyonları, beklentileri ve söz konusu bölüme yönelik ilgi düzeyleri noktasında aralarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla H_4 , H_5 ve H_6 hipotezleri kabul edilmiştir. Farklılığın yönünün belirlenebilmesi amacıyla, öğrencilerin okuduğu bölümü seçme isteklerinde “evet” cevabının ortalamasının “hayır” cevabının ortalamasında fazla olması, anlamlı bir farklılığın olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak; muhasebe eğitimi veren bölümlerin öğrencilerin amaçları doğrultusunda beklentilerinin neler olduğunu veya hangi motivasyon araçlarının öğrencileri motive ettiğini belirlemek, öğrencilerin gelecekteki yaşantılarına iyi adım atmalarını ve sağlıklı kararlar almalarını sağlayacaktır. Muhasebe eğitiminde öğrencilerinin beklentilerinin karşılanması, öğrencilerin mutlu ve başarılı olmalarını sağlayacaktır. Öğrencilerini tanıyan üniversitelerin daha avantajlı olacağı gerçeğinden yola çıkarak, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe eğitimi verilen bölüme ilgileri ve yükseköğretimden beklenti ve motivasyonlarının neler olduğunu belirlemek önem arz etmektedir.

Bu sonuçlardan hareketle, muhasebe eğitimi alan lisans ve önlisans düzeyindeki öğrencilerin, motivasyonlarını canlı tutmak ve beklentilerine tam olarak cevap verebilmek muhasebe eğitiminin verimliliğini ve kalitesini artırılabilir. Öğrencilerin geldiği bölüme yönelik ilgilerinin artırılması, öğrencilerin motivasyon ve beklentilerinin bilinmesiyle ilgilidir. Dolayısıyla, muhasebe eğitiminde kalitenin artırılması öğrencilerin sahip olduğu motivasyon ve beklentilerin karşılanmasıyla olur. Bu nedenle, öğrencilerin öğrenim gördüğü, bölüm/programdan ve üniversitenin fiziki şartlarından, bölüm/program yönetiminden, öğretim elemanlarından beklentilerinin neler olduğu araştırılabilir. Bu çalışma, lisans İşletme Bölümü öğrencileri ve önlisans Muhasebe ve Vergi Programı öğrencilerinin, muhasebe eğitime yönelik motivasyon ve beklentilerini belirlemeye ve bu konuda genel anlamda bir profil oluşturmaya yöneliktir.

Kaynakça

Aksu, İ. ve Tursun, M. (2018). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon ve Beklenti Düzeylerinin Akademik Başarılarına Etkisi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 9(2), 17-31.

Akyüzoğlu, D. (2008). Anadolu Öğretmen Liselerini Tercih Eden Öğrencilerin Beklentileri ve Bu Beklentilerin Gerçekleşme Düzeyi (İstanbul, Ankara, Düzce, Bolu, Kırklareli Örneği) (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ali, Z., Tatlah, A. I. Ve Saeed, M. (2011). Motivation and student's behaviour: A tertiary level study. *International Journal of Psychology and Counselling*, 3(2), 29-32.

Atmaca, M. ve Çoşkun, N. (2014). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne Bağlı Meslek Yüksek Okullarında Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyonlarının ve Beklentilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 167-184.

Barutçugil, İ. (2004). *Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık.

Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

Byrne, B. ve Flood B. (2005). A Study of Accounting Students Motives, Expectations and Preparedness for Higher Education. *Journal of Further and Higher Education*, 29(2), 111-124.

Brophy, J. (2012). *Motivating Students to Learn*. New York: Routledge.

Cüceloğlu, D. (2005). *İnsan ve Davranışı - Psikolojinin Temel Kavramları*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Çakır, N., Canbaz, S. ve Gümüş, S. (2014). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimindeki Algı ve Beklentilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Uzunköprü MYO Örneği. *Uluslararası Hakemli Pazarlama ve Pazar Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 78-94.

Çarıkçı, O. (2017). Muhasebe Eğitimi Almakta Olan Öğrencilerin Motivasyonları ve Muhasebe Bölümünü Tercihlerinin İrdelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(4), 1223-1233.

Çoşgun, N. (2013). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyonlarının ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine Bağlı Meslek Yüksekokullarında Bir Uygulama (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eren, E. (2010). *Örgütsel ve Davranış Yönetim Psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayınevi.

Kalaycı, Ş. (Ed.) (2014). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayınları.

Kandemir, T., Kardeş, Z. ve Baykut, E. (2016). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları: Afyon Kocatepe Üniversitesi

Meslek Yüksekokulları Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 133-151.

Karasioğlu, F. ve Duman, H.(2011). Meslek Yüksekokullarında Muhasebe Eğitimi ve Kalitesi Üzerine Bir Not. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 165-180.

Keser, A. (2011). *Çalışma Psikolojisi*. Bursa: Ekin Yayınevi.

Kızıl, C. ve Gencer, K. (2016). Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Başarısına Etki Eden Faktörlerin Tespiti: Yalova Üniversitesinde Bir Uygulama. *Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 1(2), 67-110.

Özkalp, E. ve Kirel, Ç. (2011). *Örgütsel Davranış*. Bursa: Ekin Yayınevi.

Peklaj, C. ve Levpušček, M. P. (2006). Student motivation and academic success in relation to the quality of individual and collaborative work during a course in educational psychology. 31. Association of Teacher Education in Europe ATTE.

Silah, M. (2005). *Endüstride Çalışma Psikolojisi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ünsal, A.(2009). "Muhasebe Etik Eğitim Sistem Bileşenlerinde Sürekli Etkin Eğitim. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 409-422.

Zaif, F. ve Ayanoglu, Y. (2007). Muhasebe Eğitiminde Kalitenin Arttırılmasında Ders Programlarının Önemi: Türkiye'de Bir İnceleme. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 115- 136.

Zeytinoğlu, E. (2012). Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Motivasyonu ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma: Dumlupınar Üniversitesi Örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (53), 103-116.